

اخبار اقتصادی کشورهای منطقه

(نیمه اول دی ماه ۱۴۰۲)

۱) کشور عراق

آخرین وضعیت روابط تجاری ایران و عراق

فارس: عبدالامیر ربیهاوی، مدیرکل حوزه غرب آسیا سازمان توسعه تجارت ایران در سومین جلسه شورای سیاست‌گذاری همکاری‌های ایران و عراق گفت: صادرات ایران به عراق در ۸ ماهه اول سال جاری به لحاظ ارزشی ۳۰ درصد رشد داشته است. مدیرکل حوزه غرب آسیا سازمان توسعه تجارت ایران اظهار داشت: در ۸ ماهه سال جاری ارزش صادرات ایران به عراق ۶.۲ میلیارد دلار بوده که یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار آن صادرات گاز بوده است. رشد صادرات ما به عراق به همراه صادرات در ۸ ماهه ۳۰ درصد بوده و بدون در نظر گرفتن گاز ۱۰ درصد بوده است.

چهارمین نمایشگاه چابک ایران در عراق

چهارمین نمایشگاه چابک ایران در عراق به عنوان یکی از رویداد مهم تجاری در این کشور در زمینه‌های تخصصی صنعت ساختمان، زیرساخت، خدمات فنی و مهندسی و بیمارستان سازی از ۱۹ الی ۲۳ فوریه ۲۰۲۴ (از ۳۰ بهمن لغایت ۴ اسفندماه ۱۴۰۲) در بغداد برگزار خواهد شد. علاقمندان می‌توانند برای کسب اطلاعات تکمیلی به وب سایت زیر مراجعه نمایند. آدرس اینترنتی: www.fftf.it

افت گردشگری اقلیم کردستان در سال ۲۰۲۳؛

براساس آمار ارائه شده توسط اداره گردشگری اقلیم کردستان، این منطقه در سال ۲۰۲۳ میزبان بیش از ۳.۵ میلیون گردشگر داخلی و خارجی بوده است. براساس این اطلاعات، ۲۵ درصد گردشگران، خارجی و از کشورهای حاشیه خلیج فارس، آلمان، هلند و سایر کشورهای اروپایی بوده اند. محبوبترین مقصد گردشگری این منطقه نیز اربیل با بیش از ۱.۸ میلیون گردشگر بوده است. سلیمانیه و دهوک در جایگاههای بعدی قرار گرفتند. با این حال، این آمار به نسبت سال ۲۰۲۲ که منطقه میزبان بیش از ۶.۱ میلیون گردشگر بود، کاهش قابل توجهی را نشان می‌دهد. در آن سال، اربیل و سلیمانیه روی هم رفته میزبان ۵.۲ میلیون گردشگر بودند.

استانداری نجف: پیشرفت ۸۵ درصدی پروژه بزرگراه "یا حسین"

استانداری نجف از پیشرفت پروژه بزرگراه «یا حسین» در پروژه ورودی استانداری نجف با کربلای مقدس خبر داد. ماجد الوائلی استاندار نجف در بیانیه‌ای به خبرگزاری عراق (اینا) گفت: پروژه بزرگراه «یا حسین» به طول

۱۱ کیلومتر به سمت استاندارد کربلا امتداد دارد. وی با بیان اینکه میزان تکمیل این جاده در محدوده طرح ورودی استاندارد نجف شمالی به ۸۵٪ رسیده است، خاطرنشان کرد: کارهای باقی مانده با نصب روشنایی و درختچه‌ها تکمیل خواهد شد.

(۲) کشور امارات متحده عربی :

رتبه اول امارات در رقابت پذیری اقتصادی بر اساس گزارش صندوق پول عربی

عربین بیزینس: در آخرین شاخص رقابت اقتصادی عربی که توسط صندوق پول عربی (AMF) منتشر شده است، امارات متحده عربی با کسب رتبه نخست موقعیت خود را به عنوان رقابتی ترین کشور از نظر اقتصادی در جهان عرب تثبیت کرده است. این عملکرد غالب، که در ویرایش هفتم گزارش رقابت پذیری اقتصادی عربی AMF برجسته شده است، بر پیشرفت پایدار امارات متحده عربی در بخش‌های حیاتی، از جمله اقتصاد کلی قوی، محیط سرمایه‌گذاری جذاب فزاینده و جذابیت رو به رشد تاکید می‌کند. این گزارش می‌افزاید امارات متحده عربی جایگاه اول را در شاخص بخش مالی دولتی، رتبه اول در نسبت کسری / مازاد به تولید ناخالص داخلی، رتبه دوم در شاخص بار مالیاتی، مقام اول، از نظر محیط سرمایه گذاری و جذابیت در بین کشورهای عربی مقام اول را به خود اختصاص داده و به دلیل جایگاه پیشرفته در همه زیرشاخص ها، در صدر شاخص آزادی اقتصادی در بین کشورهای عربی قرار دارد. امارات متحده عربی همچنین در صدر شاخص بخش زیرساخت قرار دارد و در اشتراک تلفن همراه و درصد جمعیتی که به برق دسترسی دارند، پیشتاز است، در حالی که رتبه دوم را در سهم حمل و نقل هوایی و کشتیرانی نسبت به کل حمل و نقل و کشتیرانی جهانی دارد.

اختصاص ۲.۲ میلیارد درهم سرمایه به ۲۰۰ استارت آپ در دبی

مرکز نوآوری در مرکز مالی بین المللی دبی، اولین و بزرگترین شتاب دهنده کسب و کار در بخش فناوری مالی در منطقه خاورمیانه، آفریقا و جنوب آسیا، رویداد سالانه پیشگام خود را با نام "روز سرمایه گذار" با حضور بیش از ۵۰۰ شرکت کننده به پایان رساند. از نهمین دوره برنامه "شتاب دهنده فین تک" و هفتمین دوره برنامه "شتاب اینجا" این رویداد با حضور عیسی کاظم، فرماندار موسسه مالی بین المللی دبی برگزار شد. محمد البلوشی، مدیر عامل مرکز نوآوری در مرکز مالی بین المللی دبی، گفت: «برنامه شتابدهنده فین تک سابقه اثبات شده‌ای در توانمندسازی شرکت‌های نوظهور از طریق کمک و حمایت از آنها در تبدیل ایده‌هایشان به محصولات و پیشنهادات منحصر به فرد دارد. بیش از ۲۰۰ استارت‌آپ از زمان راه‌اندازی این برنامه در بازار گسترش یافته‌اند و بودجه‌ای بالغ بر ۶۰۰ میلیون دلار (۲.۲ میلیارد درهم) جذب کرده‌اند. در سال ۲۰۲۳، این برنامه رکوردی از درخواست ها را دریافت کرد، به طوری که تعداد متقاضیان از ۷۰۰ متقاضی در یک حوزه فراتر رفت که از این تعداد ۱۹ استارت آپ منابع لازم را جذب کردند. ۱۹ شرکت استارت‌آپ مذکور حمایت های مالی بیش از ۲ میلیارد درهمی مورد نیاز خود را از بانک اسلامی دبی، بانک اسلامی ابوظبی (ADIB)، شرکت بیمه ملی ابوظبی (ADNIC)، NBD امارات، گروه پست امارات (EPG)، بانک HSBC، بانک تجاری موریس (MCB) و گروه بیمه

زوربخ دریافت نمودند. شایان ذکر است که مرکز مالی بین المللی دبی میزبان بیش از ۸۰۰ شرکت متخصص در زمینه فناوری مالی و نوآوری است که در تلاش برای ایجاد افق های جدید برای آینده مالی هستند. بسیاری از استارت آپ های نوآور، از جمله Norblock، Sarwa، Tarabut Gate و Ziwa، از برنامه های شتاب دهنده ارائه شده توسط مرکز نوآوری در مرکز مالی بین المللی دبی تسهیلات و منابع مالی لازم را دریافت نمودند. همچنین کنفرانس Step، برجسته ترین رویداد در حوزه فناوری در امارت دبی، در حال آماده سازی برای برگزاری دوازدهمین نشست خود در ۲۱ و ۲۲ فوریه ۲۰۲۴ با مشارکت راهبردی شهر اینترنتی دبی، وابسته به گروه TECOM است.

(۳) کشور عمان:

استقبال مردمی از کمپین "ساخت عمان"

براساس اعلام وزارت تجارت، صنایع و توسعه سرمایه گذاری عمان، کمپین «ساخت عمان» که در فروشگاه ها و مراکز خرید سراسر این کشور راه اندازی شده، با استقبال گسترده مردمی همراه بوده است. کمپین «ساخت عمان» که با هماهنگی وزارت تجارت، صنایع و توسعه سرمایه گذاری، اتاق بازرگانی و صنایع و همچنین کمیته مشترک ارائه محصولات عمانی راه اندازی شده، بر فروش محصولات ساخت عمان در سراسر این کشور تمرکز دارد. (تایمز)

(۴) کشور پاکستان:

صادرات پاکستان به خاورمیانه با ۲۹ درصد افزایش به ۱.۲۶ میلیارد دلار شد

در سال مالی قبل، صادرات پاکستان به خاورمیانه با ۱۲.۶۲ درصد کاهش به ۲.۳۳۲ میلیارد دلار از ۲.۶۶۹ میلیارد دلار در سال گذشته رسیده است. صادرات پاکستان به خاورمیانه در پنج ماهه اول سال مالی جاری با ۲۸.۹۸ درصد افزایش به ۱.۲۵۷ میلیارد دلار در مقایسه با ۹۷۴.۵۰ میلیون دلار نسبت به مدت مشابه سال گذشته، رشد قابل توجهی داشته است. بر اساس داده های جمع آوری شده توسط بانک مرکزی پاکستان، افزایش تقاضا به طور قابل توجهی از کشورهایی مانند امارات متحده عربی، عربستان سعودی و کویت مشاهده شده است.

بانک جهانی: مدل اقتصادی فعلی پاکستان کار نمی کند

مدل اقتصادی پاکستان در حال شکست است که منجر به افزایش فقر می شود و تنها عده کمی از آن سود می برند. اصلاحات فوری در کشاورزی، انرژی، مدیریت مالی و مالیات مورد نیاز است. بانک جهانی و بانک توسعه آسیایی بر ضرورت تغییر سیاست ها برای رشد و توسعه بلندمدت تاکید می کنند و بر پایداری و فراگیر بودن تا سال ۲۰۳۰ را نیز تاکید می کنند.

صادرات سیمان طی پنج ماه با ۴۸.۲۸ درصد افزایش به ۱۱۳.۹۹۸ میلیون دلار رسید

صادرات سیمان در پنج ماهه نخست سال مالی ۲۰۲۳-۲۰۲۴ نسبت به صادرات ماههای مشابه سال گذشته ۴۸.۲۸ درصد افزایش داشته است. بر اساس گزارش اداره آمار پاکستان (PBS)، صادرات سیمان از این کشور طی ماههای جولای تا نوامبر (۲۰۲۲-۲۰۲۳) به ۱۱۳.۹۹۸ میلیون دلار رسید در حالی که صادرات آن در ماههای جولای تا نوامبر (۲۰۲۲-۲۳) ۷۶.۸۷۷۹ میلیون دلار بود. بر اساس این داده‌ها، صادرات سیمان نیز از نظر کمیت با ۸۹.۴۱ درصد افزایش از ۱۵۴۷۴۹۷ متریک تن به ۲۹۳۱۰۷۹ تن افزایش یافت. این در حالی است که صادرات سیمان در نوامبر ۲۰۲۳ نسبت به مدت ماه مشابه سال قبل ۹۷.۱۳ درصد افزایش داشته است. صادرات سیمان از کشور در نوامبر ۲۰۲۳ معادل ۲۰ میلیون و ۹۱۱ هزار دلار در مقابل صادرات ۱۰ میلیون و ۶۰۸ هزار دلاری در مدت مشابه سال قبل یعنی نوامبر ۲۰۲۲ بوده است. از سویی دیگر، داده‌های PBS نشان می‌دهد که صادرات سیمان بر اساس آمار ماهانه در نوامبر ۲۰۲۳ در مقایسه با صادرات ۲۶.۴۰۵ میلیون دلار در اکتبر ۲۰۲۳، ۲۰.۸۱ درصد کاهش یافته است.

(۵) کشور افغانستان:

ساخت ۴۵ گلخانه در استان نورستان

مسئولین ریاست زراعت، آبرسانی و دامپروری نورستان می‌گویند که با حمایت مالی اداره توسعه‌ای سازمان ملل متحد، ۴۵ گلخانه در شهرستان وایگل، گامدیش، نورگرام و پارون مرکز این استان جهت حمایت از زنان کشاورز ساخته‌اند. به گفته مسئولین این ریاست، زنان کشاورز در زمینه کشت و برداشت آموزش دیده و کودهای شیمیایی، بذر نباتی و مواد مصرفی در مزارع نیز برای آنان توزیع شد. راه‌اندازی این گلخانه‌ها به خاطر حمایت و بهبود وضعیت اقتصادی خانواده‌های فقیر و دسترسی آن‌ها به سبزیجات تازه در تمام فصول عنوان شده است.

(۶) کشور ترکمنستان:

تهیه و تدوین تعرفه جدید از سوی بندر بین‌المللی ترکمن باشی

آژانس «ترکمن‌دنیزدریایوللاری» (خطوط دریایی و رودخانه‌ای ترکمن) گزارش داد که بندر بین‌المللی ترکمن‌باشی به منظور ایجاد مرکز لجستیکی و پایگاه ذخیره بار در بندر، سیستم تعرفه جدیدی را تهیه و تدوین کرده است. بر اساس گزارش مذکور کشتی‌های ورودی و خروجی برای محموله‌های ترانزیتی بدون نوبت پذیرش شده و محموله‌ها ظرف ۲۴ ساعت تخلیه می‌شوند. همچنین سرویس پهلوگیری کشتی‌ها بین پایانه‌های بندر بین‌المللی ترکمن‌باشی به صورت رایگان ارائه می‌شود. به گزارش «ترکمن‌دنیزدریایوللاری» (خطوط دریایی و رودخانه‌ای ترکمن)، ظرفیت حمل و نقل محصولات غلات تولید شده در روسیه از طریق بندر ترکمن‌باشی ایجاد می‌شود. در پایانه بارهای دانه‌ریز بندر ترکمن‌باشی ۱۴ سیلو جهت نگهداری انواع محصولات غلات از جمله

گندم، جو و ذرت به حجم ۳۵ هزار مترمکعب وجود دارد. ۳۵۰ تن غله در ساعت از طریق سیستم نوار نقاله‌ای اتوماتیک مدرن نصب‌شده در پایانه بارهای دانه‌ریز در بندر دریایی می‌تواند مستقیماً از کشتی به واگن‌ها، کامیون‌ها و انبارها تخلیه و بارگیری شوند. در حال حاضر، مذاکرات مربوطه جهت جلب رضایت برای ارسال محموله‌ها از قرقیزستان، تاجیکستان و ازبکستان به مقصد روسیه و اروپا از طریق بندر ترکمن‌باشی در جریان است. علاوه بر آن، در حال حاضر به طور متوسط ۸۵ هزار کامیون متعلق به ترکیه، ایران و سایر کشورها از ایران به ترکمنستان در مسیرهای وارداتی و ترانزیتی عبور می‌کنند. همزمان قرار است تردهای فیدر بین بندر بین‌المللی ترکمن‌باشی و بنادر ایران برقرار شوند.

(۷) کشور آذربایجان:

حجم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در اقتصاد آذربایجان

در ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۳، حجم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در اقتصاد آذربایجان ۴.۵ میلیارد دلار بوده است. به گزارش «ترند»، سامیر نصیروف رئیس اداره آمار بانک مرکزی این مطلب را در یک نشست خبری بیان کرد. پنج کشور پیشرو از نظر حجم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در اقتصاد آذربایجان شامل بریتانیا (۱.۴ میلیارد دلار)، ترکیه (۸۷۲ میلیون دلار)، قبرس (۵۹۳ میلیون دلار)، ایران (۲۹۶ میلیون دلار) و روسیه (۲۹۵ میلیون دلار) هستند.

معاون وزیر راه و شهرسازی: ۸۰۰ کامیون از پایانه مرزی آستارا تردد می‌کنند

ترند: پایانه بار ساخته شده در آستارا و پل جدید بر روی آستاراچای به زودی به بهره‌برداری می‌رسد. این امر موجب توسعه بیش از پیش همکاری ایران و آذربایجان در زمینه ترانزیت خواهد شد. به گزارش «ترند»، این سخنان را شه‌ریار افندی زاده معاون وزیر راه و شهرسازی بیان کرد. معاون وزیر راه و شهرسازی که به استان گیلان سفر کرده است، خاطرنشان کرد: طبق توافق صورت گرفته با جمهوری آذربایجان، ۸۰۰ دستگاه کامیون مجاز به تردد از پایانه مرزی آستارا - آستارا خواهند بود. شه‌ریار افندی زاده خاطرنشان کرد: پس از بهره‌برداری از پل ساخته شده بر روی آستاراچای، حجم مبادلات تجاری ایران و آذربایجان افزایش می‌یابد. در عین حال، افزایش حجم محموله‌های ترانزیتی نیز مشاهده خواهد شد.

(۸) کشور جمهوری ترکیه:

مخالفت کارکنان در ترکیه با افزایش ۳۵ درصدی حقوق و دستمزدها

شرایط زندگی در ترکیه روز به روز وخیم‌تر و هر روز شاهد افزایش بی‌رویه قیمت‌ها هستیم. از طرفی با توجه به نزدیکی سال ۲۰۲۴، مذاکرات و رایزنی‌ها برای افزایش حقوق و دستمزدها در جریان است. تاکنون دو مرتبه کمیته تعیین حقوق و دستمزد با حضور وزیر کار و تامین اجتماعی ترکیه و روسای سندیکاها و کنفدراسیونهای کارگری این کشور تشکیل جلسه داده‌اند اما هنوز میزان درصد افزایش مشخص نشده است. در

این میان برخی از شرکتها و کارخانجات نیز برای افزایش حقوق کارکنان خود برای سال ۲۰۲۴ پیشنهاداتی را ارائه نموده اند. بعنوان مثال، شرکت خودروسازی توفاش پیشنهاد افزایش ۳۵ درصدی حقوق کارکنان خود را برای سال ۲۰۲۴ اعلام نموده اما این میزان با اعتراض شدید کارکنان همراه شده و آنها اعلام داشته اند با توجه به افزایش سرسام آور هزینه های زندگی در ترکیه این میزان افزایش به هیچ وجه قابل پذیرش نمی باشد. افزایش هزینه های ایاب و ذهاب، دارو و درمان، آموزش، قبوض آب، برق، گاز، تلفن، کرایه خانه های نجومی مسکن، زندگی را بسیار دشوار کرده است. با توجه به افزایش روزانه قیمت ها در ترکیه و رسیدن نرخ تورم به ۶۲ درصد رسمی و بیش از ۱۲۰ درصد غیر رسمی، وزیر کار و تامین اجتماعی ترکیه اعلام نموده است، افزایش حقوق برای کارکنان و بازنشستگان دولتی از اول سال جدید میلادی به مدت شش ماه بالغ بر ۵۰ تا ۵۵ درصد اعمال خواهد شد. در شش ماهه دوم سال، حقوق و مزایا بطور مجدد بر اساس نرخ تورم اضافه خواهد شد. بدین ترتیب پائین ترین میزان پرداختی حقوق در دستگاه های دولتی که به افراد تازه استخدام شده و بدون داشتن تحصیلات پرداخت می شود از ابتدای سال ۲۰۲۴ به مدت شش ماه ۳۳ هزار لیر معادل ۱۱۰۰ یورو خواهد بود البته به این میزان حق اضافه کاری، حق سرویس، نهار، فوق العاده ماموریت و غیره نیز اضافه خواهد شد.

افزایش صادرات ماشین آلات صنعتی ترکیه به ۲۵.۸ میلیارد دلار

بر اساس اعلام انجمن صادرکنندگان ماشین آلات ترکیه، مجموع صادرات ماشین آلات این کشور در یازده ماه سال جاری با ۸.۵ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۲۵.۸ میلیارد دلار رسید. از جمله بخشهایی که صادرات آنها در مدت مذکور رشد سریعی داشته است، ماشین آلات نورد و ریخته گری با ۲۰.۶ درصد، ماشین ابزار و پمپ کمپرسور با ۱۶ درصد و ماشین آلات بسته بندی با ۱۷.۶ درصد بوده است. بیشترین صادرات ماشین آلات ترکیه در این مدت به کشورهای آلمان، روسیه، آمریکا، ایتالیا، انگلیس، فرانسه و اسپانیا صورت گرفته است.

افزایش شاخص نهاده های کشاورزی

سازمان آمار ترکیه شاخص نهاده های کشاورزی و دامپروری برای ماه اکتبر ۲۰۲۳ را اعلام کرد. بر این اساس، شاخص مذکور در ماه اکتبر ۲۰۲۳ نسبت به ماه قبل ۲.۰۶ درصد؛ نسبت به ماه دسامبر ۲۰۲۲ بالغ بر ۳۵.۸۷ درصد و نسبت به اکتبر سال قبل ۴۰.۱ درصد و میانگین ۱۲ ماهه ۵۱.۵۳ درصد افزایش داشته است. بیشترین افزایش در شاخص نهاده های کشاورزی عبارتند از هزینه های دامپزشکی ۱۲۳.۸ درصد، ملزومات و ماشین آلات کشاورزی و دامپروری ۵.۸ درصد، بذر ۴۰ درصد، انرژی ۳۸ درصد و خوراک دام ۲۵.۴ درصد، شایان ذکر است، افزایش شاخص نهاده های دامی تاثیر مستقیمی بر گران شدن مواد غذایی و لبنی در ترکیه داشته است بنحوی که قیمت برخی از این محصولات نسبت به سال قبل تا ۳۰۰ - ۴۰۰ درصد افزایش نشان می دهد.